

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

10.8.2026. - 14.8.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 17.8.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 10.8.2026. - 14.8.2026.

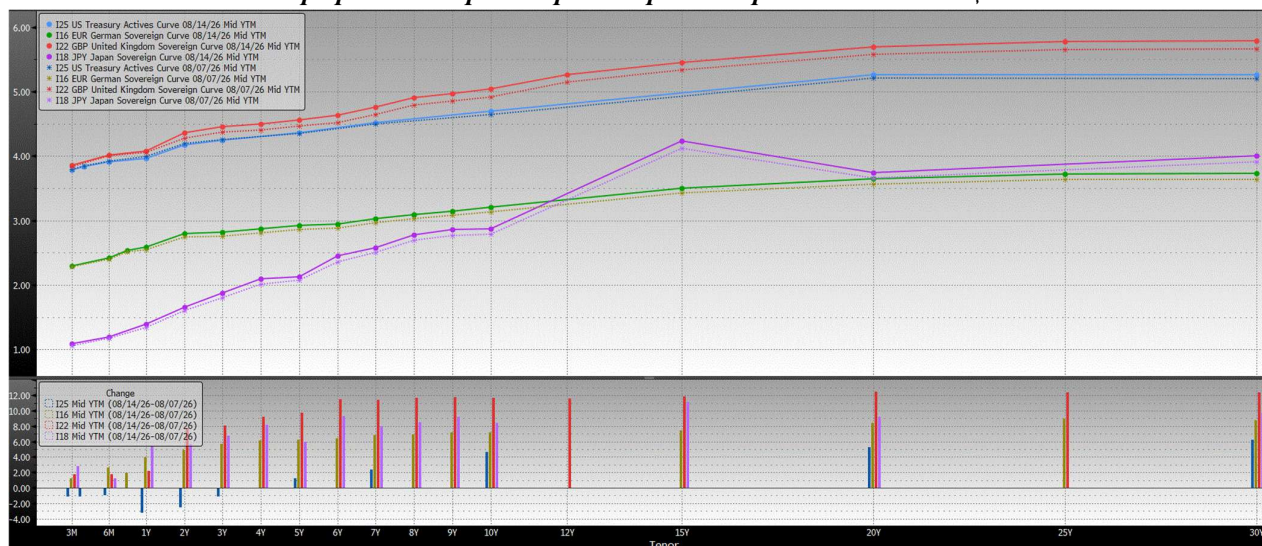
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	7.8.26	-	14.8.26		7.8.26	-	14.8.26		7.8.26	-	14.8.26		7.8.26	-	14.8.26	
2 године	2,75	-	2,80	↗	4,20	-	4,17	↘	4,28	-	4,36	↗	1,61	-	1,67	↗
5 година	2,86	-	2,93	↗	4,35	-	4,36	↗	4,47	-	4,56	↗	2,08	-	2,14	↗
10 година	3,13	-	3,20	↗	4,65	-	4,69	↗	4,92	-	5,04	↗	2,81	-	2,89	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	7.8.26	-	14.8.26	
3 мјесеца	2,309	-	2,313	↗
6 мјесеца	2,398	-	2,425	↗
1 година	2,560	-	2,601	↗

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 14.8.2026. године (пуне линије) и 7.8.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси европских државних обвезница су претходне седмице забиљежили раст дуж цијеле криве приноса. На кратком дијелу приноси су порасли за 5 базних поена, док су на средњем и дужем дијелу порасли за 7 базних поена, чиме је позитивни нагиб европске криве приноса благо повећан.

ЕЦБ је пооштрила монетарну политику смањењем вишка ликвидности на финансијским тржиштима. Тренутни ниво вишка ликвидности ЕЦБ-а износи око 2,15 билиона EUR, што представља стабилан пад у односу на рекордних 4,75 билиона EUR из новембра 2022. године. Смањење ликвидности резултат је тога што банке отплаћују кредите добијене од ЕЦБ-а путем операција дугорочног рефинансирања (при чему је централна банка одлучила да не покреће нове операције након доспијећа постојећих), као и доспијећа обвезница из огромних портфеља ЕЦБ-а који потичу из програма квантитативних олакшица. Кредити су готово у потпуности отплаћени, тако да највећи дио промјене вишка ликвидности сада произлази из доспијећа обвезница.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

ЕЦБ је одобрила Народној банци Сјеверне Македоније (НБРМ) приступ побољшаној репо линији (EUREP) чиме се јача мрежа финансијске заштите од екстерних шокова и повећане потражње за EUR ликвидношћу. НБРМ кроз ову погодност ЕЦБ-а има приступ девизној ликвидности, а што ће јој олакшати потенцијалне одговоре на кризе у рефинансирању. НБРМ је већ раније користила овај механизам у вријеме пандемије када је повукла 400 милиона EUR ликвидности.

Анкета Блумберга је показала да економисти очекују да ће ЕЦБ на сједници у септембру повећати каматне стопе за 0,25%. Након тог потеза, не очекују даља повећања каматних стопа него смањење истих у III кварталу 2027. године. Раст БДП-а зоне евра за период 2026.-2028. процјењују на нивоу од 0,8%, 1,2% и 1,4%, тим редом. Инфлација би у том периоду требала износити 2,8%, 2,2% и 2,0%, тим редослиједом. Стопа незапослености би требало да се креће у распону од 6,0% до 6,3%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ГДП зона евра (Q/Q) прелиминарни II квартал	0,4%	0,4%	0,0%
2.	ГДП зона евра (Г/Г) прелиминарни II квартал	1,0%	1,0%	0,5%
3.	Инфлација Немачка ЈУЛ	2,8%	2,8%	2,4%
4.	Инфлација Италија ЈУЛ	2,9%	2,9%	3,0%
5.	Инфлација Шпанија ЈУЛ	3,8%	3,9%	3,6%
6.	Инфлација Француска ЈУЛ	2,4%	2,4%	2,0%

САД

Приноси америчких државних обвезница на седмичном нивоу су забиљежили пад од 3 базна поена на кратком дијелу криве приноса, док су на дужем дијелу порасли за 4 базна поена, чиме је повећан позитивни нагиб ове криве приноса.

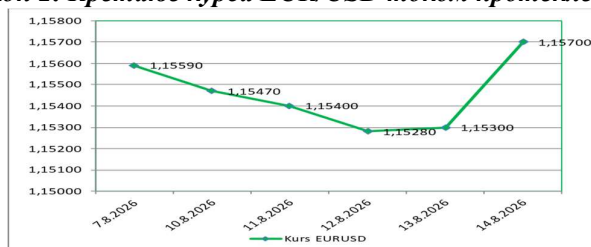
Предсједница Феда из Кливленда Хамок је истакла да би могло бити потребно још повећања Фед-ове референтне каматне стопе како би се инфлација смањила, али се суздржала од прогнозирања њиховог тачног броја. Сматра да се инфлација неће смањити сама од себе и да је дошло вријеме да Фед дјелује. Потврдила је да тренутни ниво каматних стопа није сметња развоју економије.

У изјавама званичника Феда преовлађавала је забринутост због високе инфлације. Венејбл је упозорила да би геополитичке тензије, посебно на Блиском истоку, могле додатно извршити притисак на цијене енергената и инфлацију. Гулсби је инфлацију навео као „највећи проблем” с којим се суочава америчка економија и оцијенио тржиште рада стабилним. Колинс је изјавила да рат против Ирана врло неповољно утиче на Американце са ниским и средњим доходцима који се боре за преживљавање због повећаних трошкова живота. Упозорила је да би Фед у септембру могао повећати каматне стопе како би смањив инфлацију, с обзиром да је „превише висока”. Стопу незапослености назвала је релативно стабилном. Хамок је поновила свој став да је потребно одмах повећати каматне стопе, с обзиром да тренутна монетарна политика није рестриктивна за економију и да је тржиште рада стабилно. Сматра да би даљи раст инфлације могао створити додатни притисак на друге цијене у економији. Баркин је изјавио да је још увијек „отворено питање” да ли ће Фед морати додатно повећати каматне стопе или је инфлација већ на сигурном путу према циљу од 2%. Сматра да је тренутна повишена инфлација резултат привремених спољних шокова који би требали проћи, укључујући стабилизацију царинских стопа, рјешавање сукоба на Блиском истоку и смиривање бума у сектору дата центара. Навео је да је инфлација „превише висока и да предуго траје”, што би могло утицати на инфлациона очекивања компанија и потрошача, а Фед приморати да активно дјелује. Једино је Гулсби изјавио да су, иако инфлација остаје висока, недавни подаци охрабрујући, мада је признао да је још увијек прерано прогласити побједу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација	ЈУЛ	3,4%	3,5%
2.	Базна инфлација	ЈУЛ	2,5%	2,6%
3.	Потрошачко расположења Универзитет Мичиген (прелим.)	АУГ	55,0	55,2
4.	Продаја постојећих стамбених некретнина (у милионима)	ЈУЛ	4,05	4,13
5.	Буџетски дефицит (у млрд. USD)	ЈУЛ	346,0	432,3

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

USD је депресицао у односу на EUR, те је курс EUR/USD повећан са нивоа од 1,1559 на ниво од 1,1570.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница порасли су током седмице дуж цијеле криве приноса, што је било нешто израженије на дужем дијелу криве, чиме је повећан њен позитиван нагиб. Највећи раст приноса забиљежен је почетком и крајем седмице.

ФТСЕ 100 је на седмичној основи пао 1,38% на 10.750,11 поена, уз пад у свакој сесији трговања.

Главни економиста БоЕ-а Пил је изјавио да подаци о расту британске економије иду у прилог аргументу за повећање референтне каматне стопе БоЕ ради враћања инфлације на циљани ниво. БоЕ је током седмице продала 600 милиона GBP обвезница из портфеља, уз коефицијент покривености од 1,81. Саопштено је да је истраживање дигиталне фунте прешло у другу фазу, у којој се тестира могу ли се инфраструктура јавних стејблкоина и новац централне банке интегрисати у јединствен платни ток финансирања трговине, уз напомену да тест не прејудуцира одлуку о издавању дигиталне фунте и да ће резултати бити укључени у заједничку процјену БоЕ-а и Министарства финансија, која ће бити објављена касније ове године. Британски регулатори припремају оквир за токенизовано злато, у склопу плана дигитализације финансијских тржишта и очувања доминације Лондона у глобалној трговини племенитим металима.

Интерно моделисање Министарства финансија је показало да би раст британске економије у 2026. години износио 0,90% у сценарију у којем Хормушки мореуз остаје затворен до краја године, уз пројектовани раст од 0,30% у 2027. години и врхунац инфлације од 4,30% у првом кварталу 2027. године. Обје пројекције раста ниже су од званичних прогноза, а према особама упознатим са ситуацијом, процјене су упозориле да би додатни скок цијене нафте у најгорем сценарију могао изазвати забринутост за финансијску стабилност. Анализа је достављена премијеру Барнхаму и министру финансија Хилију уочи првог буџета нове владе, који ће бити представљен 28. октобра.

Премијер Барнхам је изјавио да ће Влада, у условима тешких финансијских изгледа и ограниченог маневарског простора, учинити све што може како би смањила трошкове пословања, које је оцијенио превисоким, посебно за мања предузећа. Додао је да неће предлагати мјере које не може у потпуности финансирати, уз подсјећање да су се он и Хили обавезали на поштовање фискалних правила, чиме је ограничен простор за додатно задуживање. Поновио је да је дугорочни циљ повећања државне контроле над водоснабдијевањем, енергетиком и стамбеним услугама ради смањења трошкова домаћинстава.

Агенција Фич потврдила је у петак суверени кредитни рејтинг Велике Британије на нивоу „АА-“, уз стабилне изгледе, уз оцјену да рејтинг почива на великој, диверзификованој и флексибилној економији високог дохотка, кредибилном оквиру макроекономске политике, те финансијској флексибилности која произлази из дубоких тржишта капитала и статуса фунте као међународне резервне валуте.

Према анализи тинк-тенка Вердант, узастопни топлотни валови коштали су британску економију 4,4 милијарде GBP изгубљене производње до краја јула, услијед смањене продуктивности радника и кварова инфраструктуре и опреме.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БРЦ малопродаја (Г/Г) ЈУЛ	1,5%	1,0%	1,7%
2.	БДП (Q/Q) – прелиминарно II квартал	0,4%	0,4%	0,6%
3.	БДП (Г/Г) – прелиминарно II квартал	1,1%	1,2%	0,9%
4.	Мјесечни БДП (М/М) МАЈ	-0,1%	0,3	0,0%
5.	Индустријска производња (М/М) ЈУН	0,1%	-0,2%	-0,7%
6.	Прерађивачка производња (М/М) ЈУН	-0,1%	-0,5%	-0,2%
7.	Индекс услуга (3М/3М) ЈУН	0,5%	0,5%	0,6%
8.	Трговински биланс, у милионима GBP ЈУН	-2.700	-5.537	-3.464

Током протекле седмице GBP је апрецирала према EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио смање са нивоа од 0,8567 на ниво од 0,8547. И у односу на USD, GBP је апрецирала, па је курс GBP/USD повећан са нивоа од 1,3491 на ниво од 1,3538.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница биљежили су раст сваки дан у току седмице, осим у уторак, када су финансијска тржишта била затворена због државног празника. На седмичној основи, приноси на дужем дијелу криве приноса порасли су за 8 базна поена, док су на кратком и средњем дијелу порасли за 6 базних поена. Вијест да влада премијерке Такаичи подржава повећање референтне каматне стопе БоЈ-а у септембру или октобру била је један од фактора који су допринијели расту приноса јапанских обвезница.

Никеи 225 је порастао 4,74% на седмичном нивоу на 68.713,80 поена. Индекс је седмицу отворио снажним растом од 2,08%, да би након празника наставио с растом. Раст у другом дијелу седмице био је под утицајем података о инфлацији у САД-у, који су смањили очекивања о повећању каматне стопе, те обновљеног интереса за дионице повезане с вјештачком интелигенцијом и раста технолошког сектора.

Према сажетку мишљења с јулске сједнице БоЈ-а, најмање три од девет чланова Одбора оцијенила су да би динамика повећања референтне каматне стопе могла бити бржа од досадашњих приближно два повећања годишње. Један члан навео је да би темпо могао бити бржи него што тржиште очекује, с обзиром на то да ризик прекорачења инфлационог циља захтијева већу пажњу него раније, док је други затражио да БоЈ не преузима обавезу у погледу фиксне динамике повећања, већ да тржишту јасно покаже одлучност у спречавању одступања цијена навише. Више чланова позвало је на флексибилан приступ.

Према наводима више јапанских владиних званичника, пресудан фактор за заједничку јапанско-америчку интервенцију куповине ЈРЈ на девизном тржишту, проведену 31. јула, била је изјава гувернера БоЈ-а Казуа Уде на конференцији за новинаре истог дана, када је снажно наговјестио повећање референтне каматне стопе у раној фази почев од септембра.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Салдо текућег рачуна платног биланса(у млрд. ЈРЈ) ЈУН	1.512,0	-92,3	3.968,3
2.	Салдо тргов. биланса на основу платног биланса (у млрд. ЈРЈ) ЈУН	-70,2	-135,2	6,9
3.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) – прелиминарно ЈУЛ		50,4%	52,7%
4.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ЈУЛ	0,6%	0,1%	0,5%
5.	Индекс произвођачких цијена (М/М) ЈУЛ	7,4%	7,2%	7,3%

ЈРЈ је током протекле седмице снажно депрецирао у односу на EUR и USD, те је курс EUR/ЈРЈ забиљежио повећање са нивоа од 182,38 на ниво од 184,33, а курс USD/ЈРЈ је повећан са нивоа од 157,76 на ниво од 159,32.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 78,18 USD (67,64 EUR)

Седмица је отворена снажним растом од 5,05% након изјаве председника Трампа да ће, умјесто бомбардовања, наставити економски притисак на Иран, чији званичници истичу да нису испуњени услови за отварање Хормушког мореуза.

У уторак је цијена наставила расти, иако је остварен напредак у преговорима у којима учествују Иран, Оман и Пакистан, а залихе сирове нафте у САД се налазе на најнижем нивоу од 2018. године. Америчка агенција за енергију је процијенила да ће поремећаји у снабдијевању узроковани сукобом до 2027. године у просјеку износити 600.000 барела дневно, док је ИЕА смањила прогнозу потражње за 2026. годину за 1,6 милиона барела дневно.

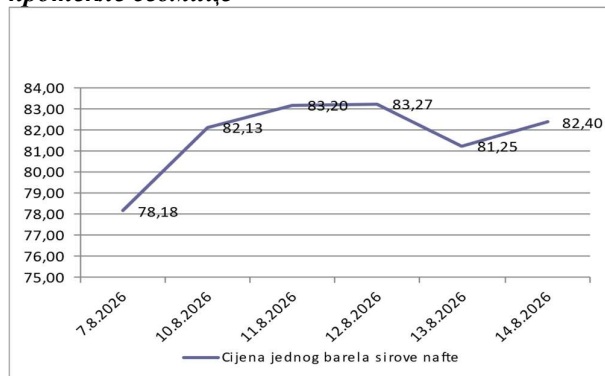
У сриједу је цијена остала скоро непромијењена након договора САД и Ирана о продужењу шездесетодневног примирја, што су потврдили извори из пакистанске владе.

У четвртак је цијена први пут у току седмице забиљежила пад, уз застој у преговорима о окончању сукоба и нападе на танкере и енергетску инфраструктуру.

У петак је цијена поново порасла након обуставе саобраћаја кроз Хормушки мореуз, кроз који су прошла само два танкера, док је председник Трамп поручио Американцима да прихвате више цијене горива и најавио да ће мореуз прогласити територијом САД. Министар финансија Бесент је најавио објаву нових мјера против Ирана наредне седмице.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 82,40 USD (71,22 EUR), што представља раст од 5,40% на седмичном нивоу

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Цијена једне унце злата на отварању тржишта у понедељак је износила 4.341,56 USD (3.756,00 EUR). Седмица је отворена благим растом, а цијена једне fine унце злата се у посматраном периоду задржала изнад нивоа од 4.300 USD.

На раст цијене овог племенитог метала у понедељак су утицали објављени подаци са америчког тржишта рада претходне седмице.

У уторак је цијена наставила расти, док су инвеститори пратили преговоре између САД и Ирана о поновном отварању Хормушког мореуза и чекали податке о инфлацији у САД.

У сриједу је настављен раст цијене злата након што су подаци о инфлацији у САД-у били у складу с очекивањима, чиме је смањена вјероватноћа брзог повећања каматних стопа Феда. Расту цијене допринијеле су и повећане куповине овог племенитог метала од стране централних банака.

У четвртак је цијена први пут у току седмице забиљежила смањење и то за 0,79%, а под утицајем различитих сигнала из података о инфлацији у САД и коментара Феда.

У петак се цијена кретала у уском распону због смањених очекивања о повећању каматне стопе Феда.

Цијена једне унце злата на крају седмице је износила 4.376,40 USD (3.782,54 EUR), што представља раст од 0,80% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

